

TADEUSZ KUREK

POLSCY LEKARZE W ŚWIECIE

XXI Międzynarodowe Sympozjum Biografistyki Polonijnej

POLSCY LEKARZE W ŚWIECIE

30 MUZEUM
LAT NIEPODLEGŁOŚCI

 GALERIA
B R A M A
B I E L A Ń S K A

 Mazowsze.
serce Polski

Lekarz rodzinny

niesprecyzowana jakaś taka
ta pani osobowość

wstawimy okno kontaktowe
będzie lepiej widać co mówimy
albo z klawiatury będzie można...
wprowadzimy widgety
do przyjemności i słodkiego
a kiedy zaczną się pani ruszać
tremor ustąpi
a obrót spowoduje zmianę pór roku

„Choroba jako indywidualna,
niezwykle złożona
kreacja”.

a tobie w niej tak pięknie
i pasuje do oczu
do tego koloru włosów
(wszystko w niej nowe)
i w ogóle dobra jest
(wszystko w niej dobre)
nie uciska
i nadaje się na każdą pogodę
zawsze jest w niej ciepło
ale nigdy gorąco
(nie to co w tobie)

TADEUSZ KUREK

POLSCY LEKARZE W ŚWIECIE

Informator wystawy
pod redakcją
Tadeusza Skoczka

Warszawa 2020

Wystawa „POLSCY LEKARZE W ŚWIECIE”

Centrum Konferencyjne Ordynariatu Polowego Wojska Polskiego

00-238 Warszawa, ul Długa 13/15
(24 kwietnia 2020)

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Al. Solidarności 62, 00-240 Warszawa
(25 kwietnia – 27 maja 2020)

Galeria Brama Bielańska Cytadeli Warszawskiej

(3-24 czerwca 2020)
01-132 Warszawa, ul Czujna

**[Ze względu na ogłoszony w Polsce stan zagrożenia epidemicznego
wymieniony plan zostanie przesunięty na inny termin]**

ISBN 978-83-65439-98-7

Wydawnictwo Muzeum Niepodległości

ul. Skazańców 25, 01-532 Warszawa

KUREK PO RAZ WTÓRY

Tadeusz Kurek. Jego twórczość przedstawiamy w Muzeum Niepodległości po raz kolejny. Głośnym echem odbiła się zorganizowana w Galerii Brama Bielańska (18 stycznia – 12 marca 2017) wystawa pt. „Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka”. W materiałach prasowych tej ekspozycji mogliśmy przeczytać:

Stolica państwa, siedziba jego władz zwierzchnich, główny ośrodek administracyjny, jest też tego państwa symbolem. Dzieje stołeczności grodów i miast to opowieść o chwalebnych i tragicznych kartach narodu, jego osiągnięciach cywilizacyjnych i ustrojowych, jego perspektywach. Przemiany miejsc stołecznych, stare i nowe kształty przestrzenne odzwierciedlają dzieje Polski i Polaków od początków państwowości aż do dziś.

Taki był główny zamiar organizatorów, ukazanie symboliki – bogatej i pouczającej – oraz przypomnienie koniecznej dbałości o tradycyjne znaki odwzorowujące dziedzictwo. Wystawa miała wiele odsłon w galeriach w Polsce i za granicą, między innymi dzięki dwujęzycznemu katalogowi.

Artysta, pochodzący z kulturotwórczego środowiska Ostrowca Świętokrzyskiego, by wspomnieć

Plakat do wystawy Tadeusza Kurka, *Stolice Polski*, prezentowanej w Galerii Brama Bielańska w 2017 r.

głośne wystawy Gustawa Hadyny i jego synów Stanisława i Łukasza też zorganizowane w Galerii Brama Bielańska Cytadeli Warszawskiej, jest stałym dokumentalistą wydawnictw Muzeum Niepodległości. Jego rysunki zdobią większość publikacji inicjowanych przez Zbigniewa Judyckiego. Dlatego między innymi podczas XX Międzynarodowego Sympozjum Biografistyki Polonijnej zatytułowanego „Z pastorałem przez kontynenty. Kardynałowie i biskupi polskiego pochodzenia w świecie” udekorowano Tadeusza Kurka „Medalem honorowym za zasługi dla Muzeum Niepodległości”.

Wydarzenie, zorganizowane w gmachu Urzędu Miasta Krakowa, w sali obrad im. Stanisława Wyspiańskiego, zgromadziło wiele znamienitych postaci. Obecność wśród nich ostrowieckiego artysty plastyka to efekt współpracy z Muzeum Niepodległości i Biblioteką Kraków, polegającej na wykonaniu portretów kardynałów i biskupów oraz rysunków polskich kościołów na obczyźnie do wydawnictwa towarzyszącego sympozjum. W Krakowie pokazano też dorobek artysty z ostatnich miesięcy na specjalnej wystawie.

Tadeusz Kurek powiedział wtedy na uroczystej konferencji prasowej:

W odpowiedzi na propozycję organizatorów sympozjum, wykonałem siedemnaście portretów i rysunki świątyń w ołówku. Cieszę się z owoców tej współpracy. To doskonała promocja nie tylko mojej twórczości, ale i rodzinnego miasta. Jestem zaszczycony, że mogłem dołączyć do bardzo prestiżowego grona wyróżnionych za zasługi dla muzeum. Przyczynkiem do przyznania nagrody były wykonane przed kilku laty herby polskich stolic prezentowane w zabytkowych pomieszczeniach Cytadeli Warszawskiej, w znakomitej Galerii Brama Bielańska, oraz portrety blisko stu polskich oficerów i generałów w obcych siłach zbrojnych. Moje rysunki prezentowane były też w Europie, Australii i Nowej Zelandii, Ameryce Południowej, Stanach Zjednoczonych oraz w wielu miastach polskich.

Rysunki z serii „Polskie Kościoły na świecie” – cyklu, którego prace pokazane zostały po raz pierwszy w Krakowie – mogli oglądać nie tylko uczestnicy krakowskiego sympozjum, ale także międzynarodowej konferencji Światowej Rady Badań nad Polonią, zorganizowanej na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Warto dodać, że podczas sympozjum, jakie Muzeum Niepodległości wraz z Fundacją Polonia Semper Fidelis i Biblioteką Kraków zorganizowało

w Krakowie, obok Tadeusza Kurka, uhonorowano „Medalem honorowym za zasługi dla Muzeum Niepodległości”: Magdalenę Bykowską – prezesa Association Polonaise des Auteurs, Journalistes et Traducteurs en Europe (APAJTE) – Stowarzyszenie Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy w Europie, z Paryża; dr. Stanisława Dziejzica – dyrektora Biblioteki Kraków; kardynała Zenona Grocholewskiego – długoletniego wysokiego urzędnika watykańskiego, b. prefekta Kongregacji ds. Edukacji Katolickiej, prezbitera; prof. dr hab. Jacka Majchrowskiego – prezydenta Krakowa; Stanisława Małeckiego – z Fundacji SEDEKA, „Zdążyć

z pomocą”; prof. dr. hab. Wiesława Hładkiewicz – z Uniwersytetu w Zielonej Górze; prof. dr. hab. Henryka Żalińskiego – długoletniego rektora Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, członka Rady Naukowej kwartalnika „Niepodległość i Pamięć”, wydawanego przez Muzeum Niepodległości.

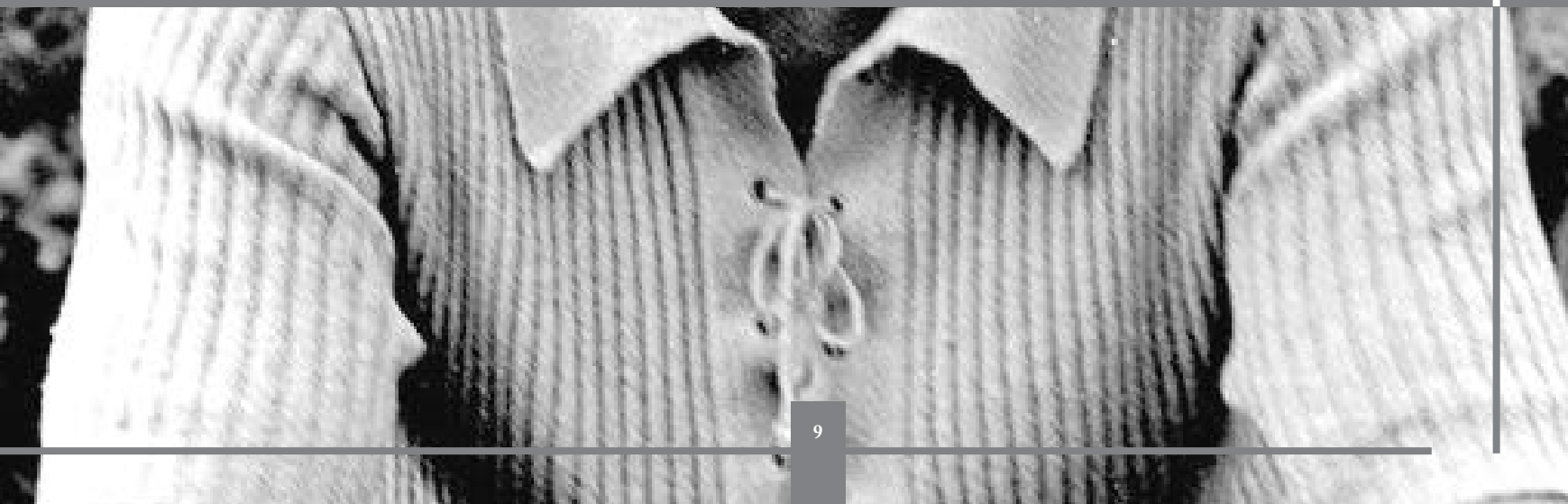
Wspomniana na początku wystawa „Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka” miała znaczący podtytuł: „1050 rocznica Chrztu Mieszka I”. Obecna zatytułowana „Polscy lekarze w świecie. Szkice portretowe” towarzyszy XXI Międzynarodowemu Sympozjum Biografistyki Polonijnej.

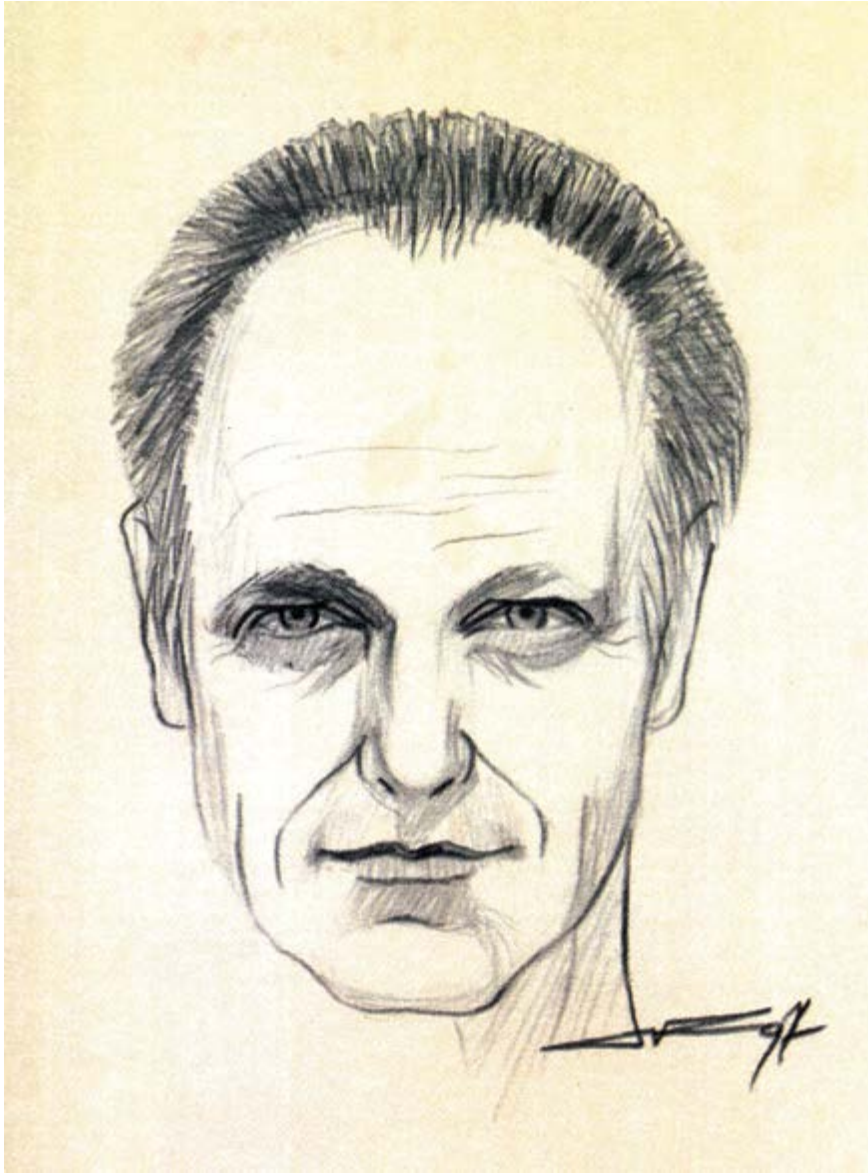
Tadeusz Skoczek

Dyrektor Muzeum Niepodległości

BIOGRAFIA ARTYSTY

Artysta plastyk, malarz, architekt wnętrz, rzeźbiarz, pedagog, działacz społeczny. Urodził się 16 stycznia 1936 w Ostrowcu Świętokrzyskim, jako syn Piotra i Władysławy z domu Sendrowicz; żona: Joanna Błaszczewicz; dzieci: Katarzyna i Marta. Nauki początkowe pobierał w Szkole Podstawowej nr 5 w Ostrowcu i w Państwowym Liceum Technik Plastycznych w Kielcach. Następnie kontynuował naukę w Studium Nauczycielskim w Łodzi. Studia wyższe odbył na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a studia podyplomowe w Instytucie Wychowania Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Nauczyciel wychowania plastycznego w Liceum Wychowawczyń Przedszkoli w Ostrowcu Świętokrzyskim. Współzałożyciel i wieloletni prezes stowarzyszenia artystycznego „Grupa 10” w Ostrowcu Świętokrzyskim. Zajmuje się malarstwem olejnym, akwarelą, grafiką, rysunkiem, rzeźbą, medalierstwem i architekturą wnętrz.

Swoje prace malarskie prezentował na licznych wystawach zbiorowych w kraju i za granicą oraz na wystawach indywidualnych, m.in. Ostrowiec Świętokrzyski (1965, 1966, 1972, 1975, 1977, 1978, 1980, 1986, 1994, 1997, 1999, 2002, 2007, 2013, 2015, 2016, 2017), Sandomierz (1972, 2014),

Radom (1972, 1975), Końskie (1973), Kielce (1975, 1980, 1986, 2013), Starachowice (1975), Filadelfia, USA (1977), Willingboro, USA (1977), Nowy Jork, USA (1977), Lublin (1978), Zakopane (1979), Warszawa (1980, 2002, 2006, 2017, 2020), Olsztyn (1986), Boston, USA (1988), Pińczów (1992), Wollongong, Australia (1999), Ćmielów (1999), Ateny, Grecja (2002), Irkuck, Rosja (2002), Opatów (2007), Paryż, Francja (2009, 2012), Outarville, Francja (2011), Skarżysko Kamienna (2012), Lwów, Ukraina (2013), Rabka Zdrój (2013), Wiedeń, Austria (2013, 2014), Iłża (2013), Miami, USA (2014), Warszawa (2019), Kurytyba, Brazylia (2018), Porto Alegre, Brazylia (2018), Sydney, Australia (2018), Kraków (2019), Nowe Święciny, Litwa (2020).

Jako portrecista wykonał ponad 1700 szkiców portretowych, m.in. mieszkańców miasta Ostrowca, dzieci, wojskowych i polskich lekarzy w świecie. Uczestnik z tematycznymi wystawami podczas międzynarodowych sympozjów biografistyki polonijnej (Zakopane, Kraków, Warszawa). Jego ważniejsze realizacje w zakresie dekoracji wnętrz to: restauracja „Kryształowa” w Ostrowcu Św., wnętrze Urzędu Stanu Cywilnego w Bałtowie; restauracja „Ostrowianka” w Ostrowcu Św., wnętrze Urzędu Stanu Cywilnego w Ostrowcu Św., polichromia

Puchary zdobyte przez Tadeusza Kurka podczas zawodów w tenisie stołowym

w kościele parafialnym w Solcu nad Wisłą, restauracja „Tęczowa” w Ostrowcu Św., polichromia w kaplicy w Skarżysku Kamiennej.

Autor wielu rzeźb, statuetek, tablic pamiątkowych i memoratywnych.

Przyczynił się do powstania Biura Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Św. Założyciel galerii twórczości plastycznej dzieci i młodzieży województwa świętokrzyskiego w Kielcach oraz filii w Ostrowcu Św., a także Galerii Akademickiej przy Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Św. Ilustrator książek wydawanych przez Fundację Polonia Semper Fidelis, Muzeum Niepodległości, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego oraz Redakcję Informatorów Biograficznych. Z okazji 60-lecia pracy twórczej fabryka Ćmielów-Chodzież zamieściła na porcelanie (komplety kawowe) kolekcję jego dzieł. Trener i międzynarodowy sędzia tenisa stołowego.

Laureat nagrody prezydenta miasta Ostrowca (1991, 1996, 2002, 2007), nagrody starosty powiatu ostrowieckiego (2007), nagrody rektora Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu (2008) oraz Świętokrzyskiej Nagrody Kultury (2015). Odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Gloria Artis, Medal Komisji Edukacji Narodowej, Honorowa Odznaka Województwa Świętokrzyskiego, odznaka „Zasłużony działacz kultury”, złota odznaka Związku Nauczycielstwa Polskiego, odznaka „Za zasługi dla Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej”, odznaka „Za zasługi dla Kielecczyzny”, medal „Za zasługi dla Fundacji Polonia Semper Fidelis”, Medal Honorowy „Za zasługi dla Muzeum Niepodległości” (2019).

Miejsce zamieszkania: Os. Pułanki 21/15, 27-400 Ostrowiec Św.; tel. 510 262 260.

Maksymilian Judycki

O TWÓRCZOŚCI TADEUSZA KURKA

Chciałbym serdecznie pogratulować galerii sztuki „Meduna”, że zaprosiła do Wiednia tak wielkiego artystę. O wielkości jego formatu artystycznego świadczą liczne indywidualne i zbiorowe wystawy w Polsce, Ameryce, Kanadzie, Francji i Niemczech. Dzieła prof. Tadeusza Kurka znajdują się nie tylko w zbiorach prywatnych, ale również w znanych galeriach sztuki w Polsce, Ameryce i w Europie.

Tytuł obecnej wystawy brzmi „Architektura województwa świętokrzyskiego”. Góry Świętokrzyskie leżą w centralnej części Polski i są najstarszymi górami w kraju. Od około połowy XII w. w rejonie gór świętokrzyskich znajduje się klasztor. W klasztorze w Górach Świętokrzyskich był zakon zamieszkały przez benedyktynów, którzy w dużej mierze przyczynili się do rozwoju polskiej kultury.

W tym miejscu muszę wspomnieć o polskich legendach pt. „Kazania świętokrzyskie”, które zostały odkryte w 1895 r. w bibliotece w Sankt Petersburg przez prof. Aleksandra Brücknera.

Na tej wystawie możemy obejrzeć obrazy województwa świętokrzyskiego. Kilka obrazów przedstawia również Sandomierz. Miasto Sandomierz

jest architektoniczną perłą Polski. Tu znajduje się najstarszy i cenny klasztor dominikanów i kościół świętego Jakuba, który został wybudowany w XIII w. Tu znajdują się również kościoły z wieku XIV, renesansowy ratusz, który został wybudowany w roku 1286 i zamek będący siedzibą polskich książąt i królów.

Cieszymy się w szczególności, że możemy powitać dzisiaj na otwarciu wystawy tak wielkiego artystę.

W tym miejscu chciałbym podkreślić, że prof. Tadeusz Kurek jest również doskonałym portreciścią. Jak wiemy ten rodzaj sztuki jest dla malarza równie ważny jak sonet dla poety.

O sukcesie gotowy jest powiedzieć wyczerpująco dyrektor Polskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Wiedniu, pan mgr Włodzimierz Szelaąg. Nie muszę ze swojej strony nic więcej dodawać, jednakże muszę zwrócić uwagę, że artysta używa różnych technik. Zawładnął szerokim spektrum możliwości artystycznych. Prof. Tadeusz Kurek preferuje rysunek wykonany piórkiem, malarstwo to szczególnie akwarela, ale również lubi technikę olejną, rzeźbę. Ponadto ma duże doświadczenie w aranżacji wnętrz, wykonuje ilustracje do różnych publikacji i książek.

Prof. Tadeusz Kurek jest doborowym artystą, utalentowanym artystą, który wyróżnia się dużym potencjałem twórczym. Jego dzieła odzwierciedlają nie tylko piękno, które ozdabia nasz rodzinny dom, lecz muszą to w szczególności zaakceptować, przedstawiają wysoką wartość materialną.

Ks. prof. dr hab. Bonifacy Miązek

Wiedeń

Czym jest stolica kraju ?

Z pewnością jest siedzibą jego władz zwierzchnich, głównym ośrodkiem administracyjnym. Ponadto jest symbolem państwa, w kształtach którego mieszczą się chwalebne treści jego historii, dzieje jego rozwoju, perspektywy przyszłych osiągnięć. Dzieje stołeczności grodów i miast ukazują również chwalebne i tragiczne karty przyszłości narodu, jego dorobku kulturowego, jego osiągnięć cywilizacyjnych i ustrojowych.

Dzieje miejsc stołecznych w naszym kraju, ich przemiany, stare i nowe kształty przestrzenne odzwierciedlają dzieje Polski i Polaków od początków naszej państwowości po czasy współczesne. Zabytki

materialne tych ośrodków stanowią znakomity i pouczający podręcznik dziejów kraju, odnoszone sukcesy i porażki.

Najstarsze stolice Polski leżą na zachodzie kraju. Toczy się dyskusja, który gród Wielkopolski był pierwszą stolicą naszego państwa. Może Giecz, może Kalisz, może jeszcze inny ośrodek, ale niewątpliwie na miano pierwszej stolicy Polski zasługuje Poznań. Przepuszczalnie miejsce chrztu Mieszka I, siedziba najstarszego polskiego biskupstwa założonego po przyjęciu chrześcijaństwa, można by rzec „pierwszego wejścia Polski do Europy”. W Poznaniu znajdują się groby pierwszych naszych władców, jego zabytki dobrze ilustrują liczne wydarzenia przeszłości.

Do miana stolicy Polski może pretendować także Gniezno. Miejsce pochówku świętego Wojciecha, pierwszego apostoła działającego na naszej ziemi w czasie panowania Bolesława Chrobrego. Grodu, w którym miał miejsce chwalebny zjazd władców potwierdzających obecność Polski w gronie państw europejskich. Tam powstała, jako stolica arcybiskupstwa, symbolu samodzielności i tożsamości naszego kraju. Gniezno, jako miejsce pierwszej – i kolejnych – koronacji polskich władców, do dziś słynące wspaniałymi zabytkami epoki romańskiej.

Zniszczenie Gniezna w czasie najazdu Brzetysława czeskiego zapoczątkowało wielką karierę Krakowa. Grodu, którego nazwa stała się określeniem naszego państwa, niezależnie od różnych zawirowań politycznych i czasowych siedzib polskich władców w Płocku, w Poznaniu czy we Wrocławiu. Stała się też symbolem znaczenia Polski, nie tylko jako miejsce władzy, lecz także jej kultury. Gród męczeńskiej śmierci patrona Królestwa – św. Stanisława, znaczący ośrodek handlowy na szlakach europejskich, miasto powstania jednego z najwcześniejszych uniwersytetów wschodniej części kontynentu, z biegiem lat coraz bardziej znaczącego ośrodka nauki i kultury. Kraków ponadto stał się pierwszą stolicą jednej z najrozleglejszych monarchii europejskich – Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Łączyła ona wiele grup etnicznych, wiele wyznań i religii, a jednocześnie stanowiła wyjątkowy, w czasach walk religijnych przykład państwa totalitarnego. Położenie Krakowa na obrzeżach tego państwa skłoniło władców z dynastii Wazów do zamieszkania w mieście bardziej centralnie położonym – w mazowieckiej Warszawie. Formalnie rzecz biorąc Kraków pozostawał stolicą Rzeczypospolitej aż do czasu rozbiorów. Jego znaczenie jednak wraz z rozwojem kontaktów gospodarczych z zachodem

Europy, z coraz większym znaczeniem stosunków politycznych ze Szwecją, z Rosją, stopniowo malało, acz w świadomości Polaków pozostawało miastem stołecznym Królestwa.

Władcy Polski, nadal koronowani byli w katedrze na Wawelu, zamek na wzgórzu wawelskim pozostawał symbolem władzy. Dwory królewskie rezydowały jednak w Warszawie, która stawała się rzeczywistą siedzibą władz państwa. Już od połowy XVI wieku sejmy toczyły się w miastach bardziej dogodnych dla posłów z Litwy, z Pomorza czy Wielkopolski – w Lublinie i przede wszystkim na polach podwarszawskich. Królowie zdobili Warszawę licznymi pałacami, także jednym z piękniejszych pomników naszego kraju – Kolumną Zygmunta.

Ostatni król Polski Stanisław August był już koronowany w Warszawie, która stawała się widownią głównych wydarzeń w dziejach państwa. W niej odbywał się czteroletni Sejm Wielki, wprowadzający podstawowe reformy kraju. Insurekcja Kościuszkowska, rozpoczęta w Krakowie, zakończyła się w Warszawie. Upadek tego miasta zamknął tragiczne dzieje rozbiorowe Polski.

W 1807 roku powstało nowe państwo stworzone przez Napoleona – Księstwo Warszawskie. Jego stolicą została Warszawa, jako że Kraków

pozostawał pod austriackim zaborem. Stołeczność miasta, od 1815 roku w Królestwie Polskim, tzw. Kongresowym, utrwaliła się w czasach Powstań Narodowych, demonstracji politycznych prowadzonych na jej ulicach, rozbudowy miasta i budowy sieci kolei żelaznych, łączących główne miasto ziem polskich z krajami wschodu i zachodu.

Formalnie rzecz biorąc, Warszawa została stolicą odbudowanego Państwa Polskiego w 1918 roku, by stać się widownią większości wydarzeń zachodzących w naszym kraju: miejscem niepodległej stolicy Bitwy Warszawskiej, zamachu majowego, działalności najwyższych organów ustawodawczych – sejmu i senatu. Obrona miasta po wybuchu II wojny światowej weszła do kanonu wiedzy o stolicy, podobnie jak organizacja państwa podziemnego podczas niemieckiej okupacji. Nie sposób pominąć tu także wielkiego zrywu patriotycznego, jakim było Powstanie Warszawskie 1944 roku.

Odbudowa miasta po totalnym zniszczeniu w ostatnim roku wojny, powstałe w ciągu ostatniego półwiecza kształty śródmieścia wraz z budową nowych dzielnic, pozwoliły na stworzenie nowego wielkomiejskiego oblicza Warszawy, zdobionej pasami parkowej zieleni i pomnikami zasłużonych ludzi polityki, kultury i nauki.

Rysunki ukazujące dorobek poszczególnych stolic Polski znakomicie prezentowane są w dziełach artystyastyasty plastyka Tadeusza Kurka. Zainteresowanych odsyłam do zwiedzania tej wyjątkowej wystawy.

prof. dr hab. Henryk Samsonowicz

[Tekst z informatora wystawy „Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka”, wydawnictwo Muzeum Niepodległości. Warszawa 2017]

Artysta wszechstronny, tak można określić postać Tadeusza Kurka, od ponad 50 lat związany z ostrowieckim środowiskiem plastycznym. Artysta, pedagog, społecznik, współzałożyciel i *spiritus movens* „Grupy – 10”, skupiającej artystów z Ostrowca Świętokrzyskiego. Grupy, która zapoczątkowała powstanie profesjonalnego środowiska plastycznego, co w rezultacie doprowadziło do powstania ostrowieckiego Biura Wystaw Artystycznych.

Tadeusz Kurek, absolwent Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, studiował malarstwo w pracowni prof. Stanisława Borysowskiego oraz w Instytucie

Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie, gdzie studiował rzeźbę u prof. Sławomira Mieleszki. Zajmuje się rysunkiem, grafiką, rzeźbą, malarstwem olejnym i akwarelowym. Właśnie malarstwo akwarelowe oraz rysunek tuszem są ulubionymi formami wypowiedzi artystycznej Tadeusza Kurka, a motywami, do których chętnie powraca są pejzaże, zwłaszcza tatrzańskie, portrety oraz zabytki architektury.

Akwarela, wbrew potocznej opinii jest bardzo trudną techniką. Właściwie uniemożliwia dokonywanie poprawek, tak, więc dzieło od początku do końca musi być przemyślane, a ręka pewna i zdecydowana. Tadeusz Kurek tworząc pejzaże tatrzańskie nie wyszedł poza ramy malarstwa realistycznego, ale stosując pewne uproszczenia formy, w pełni pokazał urok i majestat Tatr, drewnianej architektury góralskich chat i kościółków, piękno tatrzańskiej przyrody – lasy, łąki, cisze zimy i wibrujące kolorem lato – klimat Podhala. Artysta nie zgłębia problemów metafizycznych, nie próbuje przenikać pod powierzchnię codzienności, „łapie uciekającą chwilę”, skupia się na nastroju, świetle, przestrzeni i jej głębi. Delikatna, można powiedzieć zwiewna kolorystyka jego prac, łagodne przejścia od ciemnych do jasnych partii stają się autonomicznymi składnikami kompozycji i wydaje się, że temat schodzi jakby na dalszy

plan, na pierwszy wysuwając sposób, w jaki został przedstawiony, co przybliży artystę zarówno do impresjonistów, jak i kolorystów.

Kolor, kreska, walor, nawet pewna nonszalancja w prowadzeniu pędzla oddają piękno tatrzańskiego krajobrazu i opracowane są przez artystę z precyzją i perfekcyjną wręcz dokładnością. W tym chyba tkwi urok akwarelowego malarstwa Tadeusza Kurka, właśnie na dokładności, artystycznej wrażliwości i pokorze, z jaką traktuje Naturę. Tatry zachwycają więc podwójnie – poprzez swoją istotę i poprzez sztukę ostrowieckiego artysty.

Katarzyna Pisarczyk

Dyrektor BWA w Sandomierzu

Tadeusz Kurek – Człowiek Renesansu. Jest profesjonalnym, wszechstronnym i doświadczonym artystą plastykiem. Uprawia malarstwo akwarelowe, olejne, ścienne, rysunek, ilustruje książki, projektuje wnętrza, realizuje pomniki, płasko-rzeźby, formy przestrzenne. Zajmuje się także projektowaniem i wykonaniem medali. Realizuje projekty okolicznościowych jubileuszy. Kształcił

dzieci i młodzież na szczeblu podstawowym, średnim i wyższym. Posiada uprawnienia trenera i sędziego międzynarodowego w tenisie stołowym, przez kilkanaście lat prowadził sekcje tenisa stołowego AZS WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim. Systematycznie odbywa spotkania autorskie z młodzieżą szkół średnich. Wielki społecznik. To zaledwie krótki przegląd najważniejszych poczynań artysty. Znany nie tylko w Ostrowcu Świętokrzyskim i w Polsce, ale także w środowiskach polonijnych na świecie. Był współtwórcą i wieloletnim prezesem znanej „Grupy 10”, skupiającej artystów plastyków z Ostrowca Świętokrzyskiego i najbliższego regionu. Działalność „Grupy 10” przyczyniła się do powstania Biura Wystaw Artystycznych w Ostrowcu Świętokrzyskim. Był pracownikiem dydaktyczno-naukowym w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim. Jako społecznik podczas swoich wystaw w kraju i za granicą przekazał różnym instytucjom ponad 200 swoich prac. Zrealizował wiele wystaw indywidualnych, tematycznych m. in.: „Architektura polska” („...w 2013 roku gościliśmy na Ukrainie artystę plastyka Tadeusza Kurka, który prezentował w galerii „Własna Śtrzecha” we Lwowie architekturę polską. Wystawa cieszyła się wielkim powodzeniem a jego prace były

inspiracją dla miejscowych artystów”), „Architektura Zakopanego”, „Architektura Gniezna”, „Kościoły polskie”, „Rodacy na obczyźnie”, „Portrety żołnierzy AK”, „Krajobraz tatrzański z Papieżem Janem Pawłem II”, która cieszyła się wielkim powodzeniem w pięciu stolicach Europy, „Niezwyci dła Ostrowca Świętokrzyskiego”, a wreszcie „Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka”. Jestem przekonany, że zaprezentowane rysunki stolic Polski trafią będą do różnych środowisk Polaków nie tylko w kraju, ale i na świecie. Wystawa pokazana w Galerii Brama Bielańska Cytadeli Warszawskiej, w Muzeum Historyczno-Archeologicznym oraz w wielu innych ośrodkach kultury i sztuki wzbudza wielkie zainteresowanie, jest wielkim sukcesem. Nosi znamiona poznawcze, patriotyczne i edukacyjne. W roku 2016 obchodziliśmy 1050. rocznicę powstania państwa polskiego. Na tę wyjątkową okazję Tadeusz Kurek od kilkunastu lat przygotowywał wystawę pod nazwą „Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka”. Przeglądałem i analizowałem kilkadziesiąt rysunków, które przekazał mi artysta do recenzji. Prace wykonane cienkopisem i ołówkiem przedstawiają stolice Polski: Poznań, Gniezno, Kraków oraz aktualną – Warszawę. Autor w swych pracach pokazał najciekawsze obiekty, m. in.: kościoły, teatry, pałace, bramy, biblioteki,

domy mieszkalne, zabudowy rynków, stadiony, pomniki itd. Rysunki wykonane są w konwencji realistycznej, która jest najbardziej wskazana do prezentacji wybranego tematu wystawy. Każda kompozycja rysunkowa stanowi swoiste małe dzieło. Wydobywa najistotniejsze charakterystyczne cechy z pominięciem nieistotnych szczegółów przedstawionych obiektów. Autor poprzez zróżnicowanie grubości kreski stara się przedstawić plan pierwszy, drugi, a często trzeci, dotyczący mniej istotnych obiektów tworzących tło. Plan trzeci często dotyczy zieleni, która uzupełnia dzieło. W pracach rysowana zieleń jest traktowana z wielką swobodą i niedomówieniem, daje się zauważyć perspektywę powietrza i ciekawy nastrój. Wielkim atutem prac jest bezbłędna perspektywa zbieżna. Omawiane prace ekspozowane będą jeszcze w kraju, Europie oraz na innych kontynentach naszego globu – promując Polskę – np.: w prestiżowym Muzeum Memorial de Curitiba w Kurytybie. Na brazylijską odsłonę „wędrującej” po dwóch kontynentach ekspozycji złożyło się 70 wcześniej omawianych rysunków. Wystawę tę obejrzy Polonia w stanie Rio Grande do Sul, a następnie w Porto Alegre. Pod koniec roku 2017 przekazana została do Konsula Generalnego RP w Sydney na kolejny wernisaż. Koordynatorem wystaw na kontynencie brazylijskim i australijskim

jest Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP. Obserwując działalność tego niezwykłego artysty, prezentacje jego twórczości w wielu miastach Polski i Europy oraz na innych kontynentach, mogę stwierdzić, że jest on prawdziwym ambasadorem sztuki polskiej za granicą. Tajemnica sukcesu wielkiego mistrza to talent, wielka pracowitość i ogromna siła przebicia. To profesjonalny warsztat i temat trafiony w dziesiątkę.

Z okazji szacownego jubileuszu – 60 lat pracy twórczej – życzę kolejnych sukcesów i długiego życia w zdrowiu.

prof. Mieczysław Maławski

Lwowska Narodowa Akademia Sztuki

Tadeusz Kurek realizował: rysunek, grafikę, malarstwo akwarelowe i olejne, małoformatową rzeźbę i inne formy rzeźbiarskie, zajmował się projektowaniem oraz realizacją wystrojów wnętrz. Ilustrował także wydawnictwa i publikacje, projektował okładki książek, plakaty, afisze, kalendarze, karty, logo, znaki graficzne stanowiące podstawowy wachlarz zagadnień grafiki użytkowej.

Tadeusz Kurek jest oczywiście twórcą obrazów olejnych, ale w jego twórczości prym wiedzie zdecydowanie malarstwo akwarelowe. Tematami jego prac bywały m.in. portret, obiekty architektoniczne, zabytki, ale na szczególne wyróżnienie zasługują prace pejzażowe. Najtrafniej i krótko twórczość akwarelową Jubilata podsumował redaktor naczelny „Przemian” Tadeusz Wiącek:

Domeną jego twórczości jest przede wszystkim akwarela, jedna z najtrudniejszych technik malarskich, wymagająca szybkich, zdecydowanych i bezbłędnych pociągnięć pędzla. W tej technice jest artysta prawdziwym mistrzem. Wypada dodać, że inspiracją było nie tylko Zakopane. Malował swe akwarele w Grecji, Bułgarii, Czechosłowacji, na Węgrzech i w Stanach Zjednoczonych. Oczywiście i swemu miastu poświęcił także akwarelowy cykl widoków.

Rozpatrując twórczość rysunkową Jubilata, należy obowiązkowo wymienić stworzone przez niego cykle portretowe zawarte w publikacjach katalogowych i albumach poświęconych ludziom Ostrowca. To cykl 400 portretów mieszkańców miasta Ostrowca Świętokrzyskiego, który artysta wykonał z okazji 400-lecia miasta w 1997 r. Także cykl poświęcony „Ludziom niezwykłym” wykonany

w 2016 roku. Ponadto wymienić należy cykle poświęcone architekturze i pejzażowi miejskiemu zawarte w takich publikacjach jak „Krajobraz tatrzański z Papieżem Janem Pawłem II” (2014) czy „Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka” (2017).

W przypadku twórczości rysunkowej Tadeusza Kurka zauważamy prace wykonane szybko, szkicowo i rysunki, którym autor poświęcił dużo więcej nakładu pracy. I czasem ten kontrast może zastanawiać. Wypada tu jednak wtrącić wyjaśnienie, że oprócz czasu, wpływ na końcowy efekt ma też narzędzie, jakim rysunek został wykonany. Inne możliwości daje rysunek flamastrem, zupełnie inne rysunek piórkiem, tuszem, a jeszcze inne ołówkiem. Stąd też wynika różnorodność tych rysunków. Większość rysunków charakteryzuje użycie zdecydowanej kreski. Kreski nieskomplikowanej, o podobnej grubości, która przez nakładanie buduje światłocien i bryłowatość. W rysunkach przedstawiających architekturę użycie takiej właśnie kreski tłumaczy zapewne czas powstawania takiego dzieła oraz baczność na zachowywanie podstawowych zasad konstrukcji i perspektywy. W przypadku architektury muszą być zachowane proporcje, odległość, musi być ujęte podobieństwo detali,

bo to przecież „portret” konkretnej budowli i wszelkie niezgodności są błędem. Ta sama zasada obowiązuje w studyjnym, realistycznym portrecie, gdzie nie możemy pozwalać sobie na dowolną stylizację czy zmianę proporcji, gdyż powstanie obraz zupełnie innej osoby. Zatem i architektura i portret wymagają od artysty dyscypliny oraz

konsekwencji, a taką dostrzegamy w rysunkach Tadeusza Kurka.

Bardzo trafnie zauważył historyk sztuki Wojciech Kotasiak, że natura Tadeusza Kurka nie zamyka się wyłącznie w granicach przeżyć artystycznych, lecz zmierza do szeroko pojętej publicystyki wyrażonej poprzez prace planistyczne.

dr Janusz Popławski

Prezes Związku Polskich Artystów Plastyków

Oddział w Radomiu

KATALOG

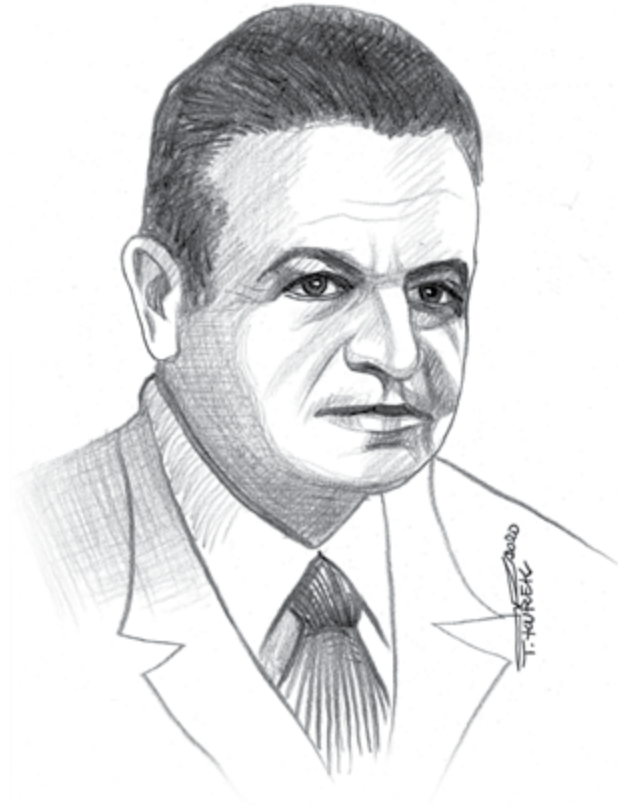

**ALBERT
ADAMKIEWICZ**

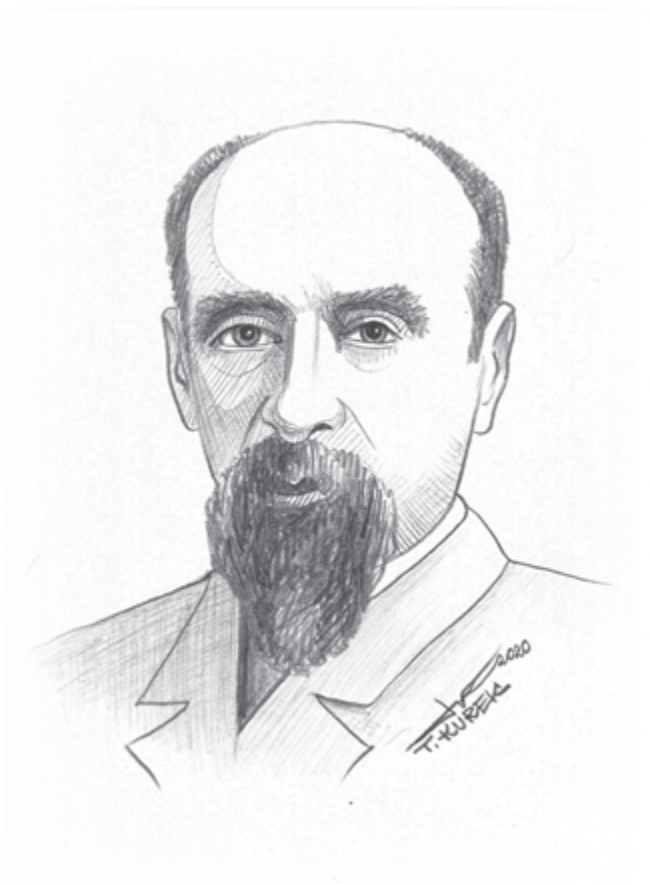
**JERZY
ALEKSANDROWICZ**

**LUDWIK
ANIGSTEIN**

**JÓZEF
BABINSKI**

**JAN
BALIŃSKI**

**LUDWIK
BERSTEIN**

**WANDA
BŁEŃSKA**

**LEOPOLD
BOBAK**

**LEOPOLD
BOBAK**

**ZYGMUNT
BOŚNIACKI**

**JUSTYNA
BUDZIŃSKA-TYLICKA**

**JAN
BUZEK**

**WIKTORYN
BYTHNER**

**FRANCISZEK
CHŁAPOWSKI**

**MARCIN
CHMIELECKI**

**TEOFIL
CHUDZYNSKI**

**JACOB
CHURG**

**OTTON
CZECZOTT**

**WŁADYSŁAW
DZIERŻYŃSKI**

**JERZY
EINHORN**

**WOJCIECH
FALKOWSKI**

**KATARZYNA
FILIPOWICZ-POLAŃSKA**

**WŁADYSŁAW
FRANKOWSKI**

**KAZIMIERZ
FUNK**

**KSAWERY
GAŁĘZOWSKI**

**SEWERYN
GAŁĘZOWSKI**

**HENRYK
GIERSZYŃSKI**

**ANTONI
GOŚCIŃSKI**

**PRZEMYSŁAW
GÓRECKI**

**STANISŁAW
GURBSKI**

**STANLEY
HAIDASZ**

**NAPOLEON
HALICKI**

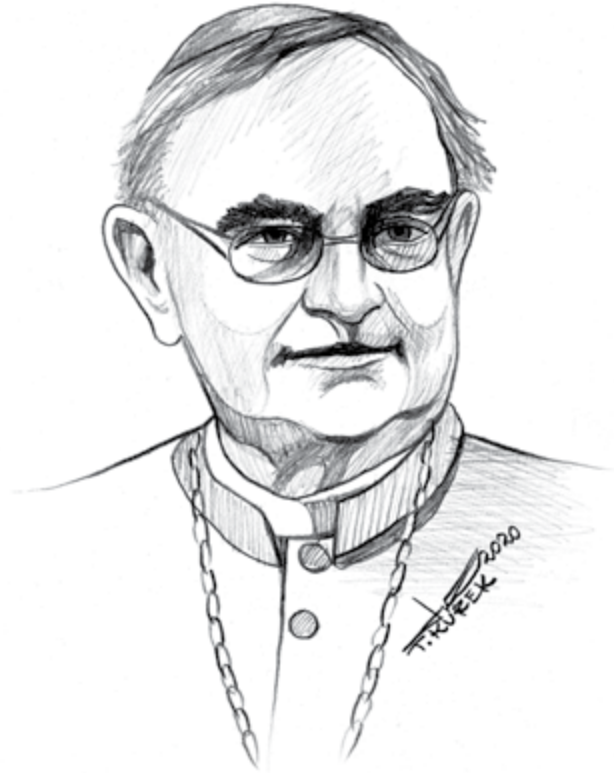
**LUDWIK
HIRSZFELD**

**HANNA
HIRSZFELDOWA**

**JULIUSZ
HOROSZEWICZ**

**HENRYK
HOSER**

**JAN
ZRADLICZYK**

**JAN
JAWORSKI**

**WIKTOR
JELSKI**

**JERZY
Z DROHOBYCZA**

**JÓZEFA
JOTEJKO**

**ANTONI STANISŁAW
JURASZ**

**JACEK
KAŃSKI**

**KRZYSZTOF
KLIMCZAK**

**IRENA
KOPROWSKA**

**HILARY
KOPROWSKI**

**WACŁAW
KORABIEWICZ**

**WŁODZIMIERZ
KOSKOWSKI**

**LEOPOLD
KOSS**

**SZYMON
KOSSOBUDZKI**

**STANISŁAW
KOZANECKI**

**KAZIMIERZ
KRAFFA-KORBUT**

**TEODORA
KRAJEWSKA**

**ALFRED
LASKIEWICZ**

**ZYGMUNT
LASKOWSKI**

**MELANIA
LIPSKA**

**EUGENIUSZ
ŁAZOWSKI**

**ALEKSANDER
MACIESZA**

**BRONISŁAW
MAJEWSKI**

**EDMUND
MESSER**

**JOACHIM
MIDOWICZ**

**JAN
MIERZEJEWSKI**

**MIKOŁAJ
DE POLONIA**

**FELIKS
MILGROM**

**JAN
MINKIEWICZ**

**EUGENIUSZ
MINKOWSKI**

**MIECZYŚLAW
MINKOWSKI**

**KRYSTYNA
MODRZEWSKA**

**CLARA
MONIUSZKO**

**HENRYK
MOSING**

**BOLESŁAW
MOTZ**

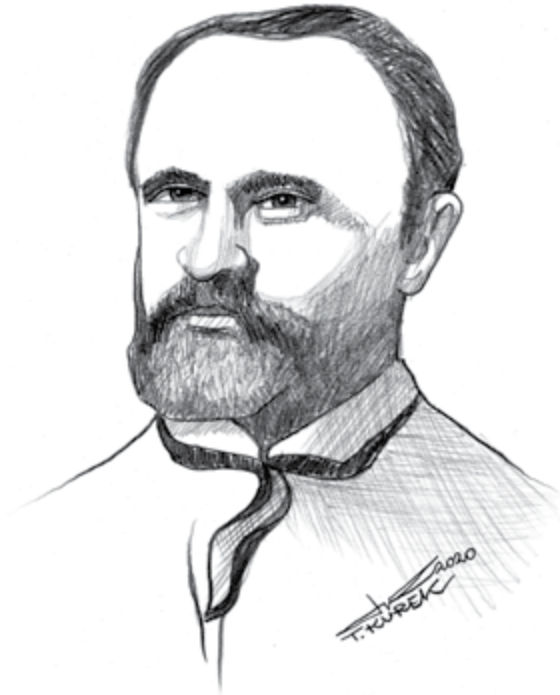
**MARCELI
NENCKI**

**EDMUND
NEUSSER**

**KAZIMIERZ
NOISZEWSKI**

**ALEKSANDER
OKINCZYK**

**JÓZEF
OKINCZYK**

**BRONISŁAW
ONUF-ONUFROWICZ**

**TEODOR
OPĘCHOWSKI**

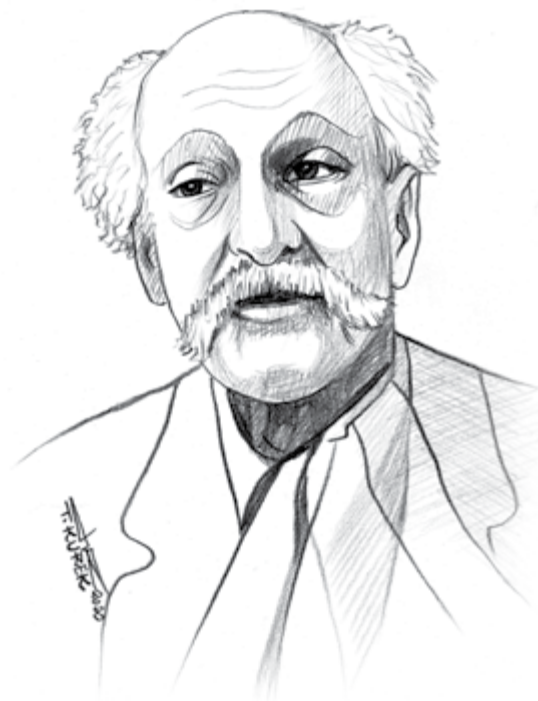
**WITOLD EUGENIUSZ
ORŁOWSKI**

**MICHAEL
PESZKE**

**JADWIGA
PICADO-MICHALSKA**

**EDWARD
POMIAN-POZERSKI**

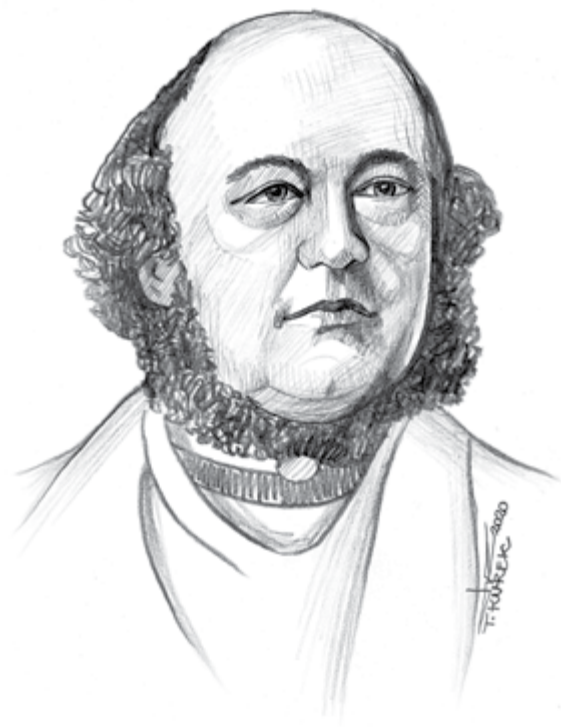
**LEON
POPIELARSKI**

**JAN
PYSZKO**

**HELENA
PYZ**

**ADAM
RACIBORSKI**

**EWA
RADWAŃSKA**

**LUDWIK
RAJCHMAN**

**ROBERT
REMARK**

**FELIKS
RYMKIEWICZ**

**ADAM
RZEWULSKI**

**MARIA
SIEMIONOW**

**TEOFIL
STARZYŃSKI**

**WŁADYSŁAW
SZELIGA-MIERZEJEWSKI**

**WACŁAW
SZUNIEWICZ**

**JULIAN
SZYMAŃSKI**

**WIKTOR
SZYRYŃSKI**

**HENRYK
TAPER**

**EWA
TESLAR**

**STANISŁAW
TOMKIEWICZ**

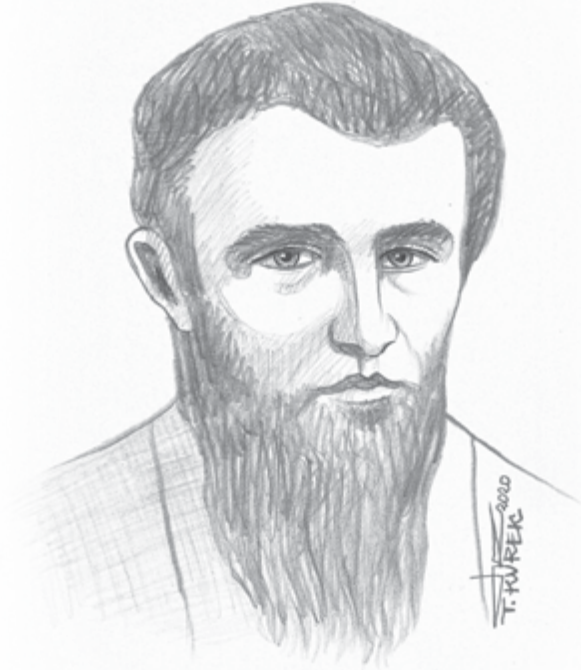
**ZBYLUT
TWARDOWSKI**

**JAN
VENULET**

**ANDRZEJ
VORBROD**

**WACŁAW
RADECKI**

**ŁUKASZ
WOJNO-JESIENIECKI**

**ROGER
ZELAZNY**

**JÓZEF
ZIEMACKI**

DOTYCHCZASOWE WYSTAWY W GALERII BRAMA BIELAŃSKA

1. Henryk P. Hereć; *Oswajanie przestrzeni*;
17 września – 24 października 2011
2. Remus Wilson; *Sily pierwotne*;
26 października – 21 listopada 2011
3. Antoni Fałat; *Pamiątki rodzinne*;
25 listopada – 29 grudnia 2011
4. Ewa Urniaż-Szymańska;
Grafiki;
2–22 stycznia 2012
5. *Nie chcemy walczyć z Polakami.*
Węgierscy bujarzy na ziemiach polskich latem 1944 roku;
5–16 sierpnia 2015
6. *Maciej Rataj 1884–1940. W 75. rocznicę śmierci*;
20 sierpnia – 6 września 2015
7. Feliks Mostowicz; *Kazachstan – Ursynów.*
Droga Feliksa Mostowicza do kraju przodków;
18 września 2015 – 24 stycznia 2016
8. Leszek Marek Krześniak;
Tadeusz Kościuszko: Merczowszczyzna – Solura;
28 stycznia – 28 lutego 2016
9. Wystawa zbiorowa artystów z Meksyku i Polski;
MOSTY: Znad Wisły po Río Bravo;
6–28 lutego 2016
10. Grażyna Kostawska i Piotr Szałkowski;
Czasy kościuszkowskie;
2 marca – 3 kwietnia 2016
11. *Muzeum Polskie w Rapperswilu*;
7 kwietnia – 8 maja 2016
12. Krzysztof Pawłowski; *Pasja*;
9 kwietnia – 8 maja 2016
13. Łukasz i Stanisław Hadyna;
Orzeł Biały – znak wolności;
12 maja – 5 czerwca 2016
14. Gustaw Hadyna; *Ojcom naszym*;
12 maja – 5 czerwca 2016
15. Marta Staszczuk; *Batiki*;
10–30 czerwca 2016
16. Janusz Trzebiatowski; *Pastele*;
9 lipca – 14 września 2016
17. *Żoliborz z rodzinnych albumów*;
8 lipca – 18 września 2016
18. Magdalena Latosiewicz; *Oczekiwanie*;
15 września – 15 października 2016
19. Jerzy Teper; *WBIELI I W CZERWIENI.*
Defensores Poloniae;
19 października 2016 – 9 stycznia 2017
20. Tadeusz Kurek;
Stolice Polski w rysunkach Tadeusza Kurka;
18 stycznia – 12 marca 2017
21. *Narodowa Sztuka Białoruska*;
18 marca – 28 marca 2017

22. *Sienkiewiczza drogi do niepodległości;*
7 czerwca – 2 lipca 2017
23. *Plakaty marynistyczne
ze zbiorów Muzeum Niepodległości;*
7–23 lipca 2017
24. *Konstanty Sopoćko – twórca socrealistyczny.
W zbiorach Muzeum Niepodległości w Warszawie;*
7 lipca – 31 sierpnia 2017
25. Joanna Brześcińska-Roccio;
Continuum... rysunki z ziemi włoskiej;
29 lipca – 3 września 2017
26. Aneta Skarżyński; *Brzoza w kulturze słowiańskiej;*
6 września – 28 września 2017
27. Krystian Kwaśny; *drugi plan;*
6 września – 8 października 2017
28. Piotr Rafałko;
100 portretów na 100-lecie odzyskania Niepodległości;
13 października – 12 listopada 2017
29. Artur Majka; *Impresje warszawsko-lwowskie;*
18 listopada 2017 – 7 stycznia 2018
30. Zdzisław Malinowski; *Mogiły Powstańców
Styczniowych;*
12 stycznia – 4 marca 2018
31. Jan Tyszler; *Fascynacje Jana Tyszlera;*
10 marca – 1 kwietnia 2018
32. *Pamięć. Ofiarom katastrofy smoleńskiej;*
5 kwietnia – 13 maja 2018
33. *Gabinet Bolesława Bieruta;*
19 maja – 22 lipca 2018
34. Paulina Hortyńska; *Śladami miast;*
5–29 lipca 2018
35. Małgorzata Wrochna; *Portrety smoleńskie;*
2 sierpnia – 9 września 2018
36. Mirosław Szponar; *Józef Piłsudski w kolorze;*
14–30 września 2018
37. Dobiesław Gała; *Wyzwalanie;*
4 października – 4 listopada 2018
38. Józef Krzysztof Oraczewski;
*Ważne znaki. Wystawa z okazji setnej rocznicy
odzyskania niepodległości;*
8 listopada – 2 grudnia 2018
39. Sofia Mosiadz; *Transformacje;*
8 grudnia 2018 – 13 stycznia 2019
40. Janusz Trzebiatowski;
*Tryptyk Armenii.
Ołtarz – Pieśń – Z ręki Boga.
Katedra 2017–2018;*
23 stycznia – 15 lutego 2019
41. *Dzieła utracone.
Z przeszłości w przyszłość poprzez teraźniejszość*
21 lutego – 31 marca 2019

42. **Bronisław Wojciech Linke.**
Sprzeciw i zaangażowanie
3 kwietnia – 12 maja 2019
43. Ewa Urniaż-Szymańska;
Wczoraj Dział Jutro?
Wystawa Ewy-Urniaż Szymańskiej;
5–30 czerwca 2019
44. **Traktat Wersalski – 28 czerwca 1919**
28 czerwca – 28 lipca 2019
45. Tomasz Sarnecki;
W przededniu wolności;
11 lipca – 25 sierpnia 2019
46. *Dziś idę walczyć, Mamo.*
Rysunki Bogusława Lustyka
Godzina W. Powstanie Warszawskie oczami artysty
30 lipca – 25 sierpnia 2019
47. **Baon Stołeczny w obronie Warszawy w 1939 r.**
30 sierpnia – 6 października 2019
48. **Był taki wrzesień**
10–20 października 2019
49. **Władysław Orkan. Poeta uciśnionych**
24 października – 8 grudnia 2019
50. **Praca i Pasja**
Piotr M. Zalewski
13 grudnia 2019 – 19 stycznia 2020
51. **Dziedzictwo pokoleń dla przyszłości**
23 stycznia – 16 lutego 2020
52. **Jan III Sobieski – król, wódz, polityk**
15 lutego – 15 marca 2020
53. **Kłamstwo – wirus cywilizacji**
Autorska wystawa Tadeusza Zielińskiego
19 marca – 26 kwietnia 2020
54. **Józef Piłsudski. Między Warszawą, a Kijowem.**
Setna rocznica wyprawy
29 kwietnia – 17 maja 2020
55. **Szlakiem doliny Wisły. Inspiracje poplenerowe**
16 maja – 14 czerwca 2020

KATALOG

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Kompleksowa poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury obiektów Muzeum Niepodległości w Warszawie poprzez rewitalizację i modernizację oddziału – Cytadeli Warszawskiej – w szczególności X Pawilonu, XI Pawilonu, Bramy Bielańskiej i dziedzińca.

W ramach Osi Priorytetowej VI: WYKORZYSTANIE WALORÓW NATURALNYCH I KULTUROWYCH DLA ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI,
Działanie 6.1: KULTURA - Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013.

BENEFICJENT: MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

www.mapadotacji.gov.pl

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Zwiększenie dostępności do kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego poprzez poszerzenie oferty wystawienniczej oraz stworzenie Centralnego Magazynu Zbiorów Muzeum Niepodległości.

W ramach Osi Priorytetowej V: GOSPODARKA PRZYJAZNA ŚRODOWISKU,
Działanie 5.3: DZIEDZICTWO KULTUROWE - Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020.

BENEFICJENT: MUZEUM NIEPODLEGŁOŚCI

www.mapadotacji.gov.pl

Redakcja techniczna
Marzena Milewska

Projekt graficzny katalogu
Natalia Roszkowska

ISBN 978-83-65439-98-7

Druk i skład graficzny
WPK Piotr Walewski

Nakład 200 egz.

Organizatorzy:

Muzeum Niepodległości w Warszawie
jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego

Patronat medialny:

Myśl Polska

MÓWIA
WIEKI

HISTORIA
.ORG.PL

TVP
HISTORIA

STOLICA

Partner:

diuna